

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Επιστημονικό πεδίο Α' τάξης : Σχολική και Κοινωνική Ζωή

ΘΕΜΑ :

«Αξίες, Διαπροσωπικές σχέσεις και Κοινωνικές Συμπεριφορές»

Υπευθ. Καθηγήτρια: Κατερίνα Γ. Κατσάρα , φιλολ. Αγγλικής γλώσσας ΠΕ 06

Σύντομη περιγραφή της δράσης

Περίληψη

Σκοπός της βιωματικής δράσης ήταν να κατανοήσουν οι μαθητές τη σημασία και το ρόλο των αξιών στη ζωή μας και τους τρόπους με τους οποίους αυτές επηρεάζουν τις διαπροσωπικές μας σχέσεις και την κοινωνική μας συμπεριφορά στην ομάδα, το σχολείο και το ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον. Σε πρώτο στάδιο ζητήθηκε οι ίδιοι να προσδιορίσουν τι αποτελεί «αξία» για τους ίδιους σε σχέση με τον εαυτό τους, κατ' επέκταση με τους άλλους σε ευρύτερες ομάδες και τέλος στην κοινωνία. Ο στόχος ήταν οι μαθητές, αρχίζοντας από την προσωπική τους εμπειρία και τις προσδοκίες που έχουν από τους άλλους, να οδηγηθούν ενσυνείδητα στην κατανόηση της σπουδαιότητας των συναισθηματικών και κοινωνικών δεξιοτήτων που απορρέουν ως αξιακή ανάγκη της κοινωνικότητας. Αυτή η αναφορά συνοψίζει το σκεπτικό και τα στάδια της βιωματικής δράσης, τους στόχους και τα αποτελέσματα αυτής.

Επιστημονικό πεδίο: Σχολική και Κοινωνική Ζωή

Θέμα: «Αξίες, Διαπροσωπικές σχέσεις και Κοινωνικές Συμπεριφορές»

Τάξη : Α' Γυμνασίου (12-13 χρόνων)

Αριθμός μαθητών: 20

Κριτήρια επιλογής θέματος και παιδαγωγικοί στόχοι

Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται μια προϊούσα έκπτωση αξιών γενικότερα και είναι κάθε χρόνο εμφανέστερη στους μικρούς μαθητές οι οποίοι αντανakλούν αυτήν την αδυναμία της σημερινής κοινωνίας κυρίως στη συμπεριφορά τους η οποία διακρίνεται από κοινωνική «αδεξιότητα» και ενίοτε και βιαιότητα. Κρίθηκε αναγκαίο να επαναπροσδιορίσουμε τα σημαντικά στη ζωή μας, αρχές και αξίες που προσδιορίζουν τις σχέσεις με τον εαυτό μας πρωτίστως, και βεβαίως, με τους άλλους για αρμονικότερες σχέσεις των μαθητών με τους συνομηλίκους τους, τους μεγαλύτερους, τους δασκάλους και το σχολείο γενικότερα ως ενδιαμέση κοινωνική ομάδα μεταξύ της οικογένειας και της κοινωνίας των ενηλίκων .

Ο προβληματισμός στον οποίο εστίασαν οι μαθητές ήταν :

- Ποιες είναι οι αξίες που διέπουν τις διαπροσωπικές μας σχέσεις και γιατί είναι σημαντικό να κάνουμε στους άλλους αυτό που θα επιθυμούσαμε να κάνουν οι άλλοι σε εμάς;
- Πώς πρέπει να φερόμαστε στους άλλους αν θέλουμε να συνυπάρξουμε αρμονικά;
- Γιατί είναι σημαντικοί οι άλλοι και για πόσο μπορούμε να λειτουργήσουμε «μόνοι μας»;
- Στην κοινωνική μας ζωή είναι οι αξίες που διέπουν τις διαπροσωπικές μας σχέσεις περιοριστικοί κανόνες ή ζωτική ανάγκη και έμφυτη επιταγή;

Οι μαθητές είχαν την ευκαιρία να αντλήσουν και να αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους από το μάθημα των Θρησκευτικών αλλά και της ελληνικής γλώσσας μέσα από λογοτεχνικά κείμενα, ποίηση, δοκίμια αλλά και λαϊκά τραγούδια, παροιμίες, αρχαία γνωμικά, και ιστορία, μια μεταγνωστική διαδικασία η οποία φάνηκε να δίνει στους μαθητές ενεργό ρόλο στην αναζήτηση γνώσης.

Αναζήτησαν τις πληροφορίες τους είτε στο διαδίκτυο είτε στο οικογενειακό τους περιβάλλον και άλλες πηγές και βεβαίως, δεδομένου του συγκεκριμένου θέματος, στην προσωπική τους εμπειρία και αντίληψη της ζωής και του εαυτού τους. Ο κριτικός αναστοχασμός ως παιδαγωγικός στόχος επετεύχθη σε πολύ μεγάλο βαθμό. Παράλληλα ως επικοινωνιακό εργαλείο (αλλά και γνωστικός στόχος) χρησιμοποιήθηκε και η αγγλική γλώσσα. Η συνεργατικότητα και το ομαδικό πνεύμα ήταν μια πρόκληση ενώ η αυτενέργεια θριάμβευσε δίνοντας ώθηση στην ομάδα.

Πηγές και μέθοδοι αναζήτησης και επεξεργασίας δεδομένων

Το θέμα των αξιών και της κοινωνικότητας είναι ευρέως ανθρωπιστικό επομένως οι μαθητές άντλησαν πληροφορίες και δεδομένα από την προσωπική τους εμπειρία, το οικογενειακό και ευρύτερο πολιτισμικό περιβάλλον, το διαδίκτυο, τα βιβλία των Θρησκευτικών, της Λογοτεχνίας, άλλα βιβλία ηθογραφικού περιεχομένου, λεξικά, κ.α.

Δόθηκαν στους μαθητές φύλλα εργασίας και δείγματα οργάνωσης και παρουσίασης της έρευνάς τους (εικ.1,2) για καλύτερη οργάνωση του προσωπικού τους φακέλου και του φακέλου της ομάδας.

Πηγές –εργαλεία έρευνας

Οποιαδήποτε πηγή φιλοσοφικού και κοινωνικού περιεχομένου από βιβλία, διαδίκτυο, εγκυκλοπαίδειες, οικογενειακό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον και η προσωπική εμπειρία αποτέλεσαν πηγές διερεύνησης του θέματος της βιωματικής δράσης.

Συμπεράσματα –αποτελέσματα της βιωματικής δράσης

Βασικές αξίες για το άτομο είναι η ίδια η ζωή, η ελευθερία, η πατρίδα, η οικογένεια, και η θρησκεία.

Αυτό που είναι «ιερό» και πολύτιμο για το άτομο πρέπει να γίνει κατανοητό ότι είναι λογικά και «ιερό» για τον άλλον.

Ο σεβασμός στις προσωπικές μας αξίες και ιδανικά συνεπάγεται και σεβασμός στις αντίστοιχες αξίες και τα αντίστοιχα ιδανικά του πλησίον μας.

Τα «μεγάλα» ιδανικά βρίσκουν την εφαρμογή τους στις απλές καθημερινές μας σχέσεις και επαφές με τους άλλους.

Τα παιδιά επίσης έδειξαν ιδιαίτερη ευαισθησία για τη φιλία, συχνά τόνισαν το πόσο σημαντική είναι για τους ίδιους ως ιδανικό και αξία.

Σε επίπεδο διαπροσωπικών σχέσεων μιλήσαμε για την αγάπη, συνεργασία, φιλία, εμπιστοσύνη, ανεκτικότητα στη διαφορετικότητα, αλληλεγγύη, την ευγένεια.

Ο σεβασμός είναι μια βασική έννοια/ αξία/ συμπεριφορά σε καθημερινές εκδηλώσεις συμπεριφοράς των ατόμων, βασική προϋπόθεση για αρμονικές και εποικοδομητικές σχέσεις με τους άλλους.

Ο σεβασμός και η ευγένεια ήταν δύο συνυφασμένες αξίες που διαμορφώνουν συγκεκριμένως συμπεριφορές αφού ευγένεια σημαίνει να φερόμαστε στους άλλους όπως θα θέλαμε να μας φερθούν.

Οι περισσότεροι μαθητές έδειξαν να είναι σε θέση να διακρίνουν τη σωστή και λάθος συμπεριφορά όχι μόνο παρατηρώντας τους άλλους αλλά και τον εαυτό τους.

Γενικό συμπέρασμα είναι ότι ενώ κάποιες αξίες και ιδανικά φαίνεται να είναι διαχρονικά ίδια σε διαφορετικές γενιές εποχές και κοινωνίες (οικογένεια, αγάπη, πατρίδα, ελευθερία κα) «υπάρχουν» μέσα τους και οι μαθητές αβίαστα αναφέρθηκαν σε αυτές.

Κάποιες αξίες και αρχές και ιδανικά προσδιορίζουν τη συμπεριφορά του ατόμου και αυτή με τη σειρά της προσδιορίζει τη συμπεριφορά των άλλων και αυτή η διενέργεια έχει αντίκτυπο σε όλο το κοινωνικό σύνολο.

Η βιωματική αυτή δράση βοήθησε τους μαθητές να κάνουν μια ενδοσκόπηση και να θεωρήσουν και αναθεωρήσουν το τι οι ίδιοι ορίζουν ως σημαντικό στη ζωή τους, και κατανόησαν ότι για να έχουν από τους άλλους αυτό που προσδοκούν θα πρέπει οι ίδιοι να το πράξουν.

Αποτελέσματα και παρουσίαση

Η τελική παρουσίαση της εξέλιξης και των πορισμάτων της βιωματικής δράσης έγινε σε scrapbook για τους μαθητές, παρουσιάστηκε σε padlet wall στο διαδίκτυο <http://padlet.com/karinka/values2014> και συνοψίστηκε σε PowerPoint presentation <http://www.slideshare.net/karinka2/values-interpersonal-relationships-and-social-behaviours> και τέλος αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του [Γυμνασίου Ευκαρπίας Κυλίκης](#) και στην προσωπική ιστοσελίδα της συντονίστριας καθηγήτριας

Μια αφίσσα η οποία συνοπτικά παρουσιάζει την πορεία και τα συμπεράσματα της δράσης αναρτήθηκε στον τοίχο του σχολείου . (εικ. 3)

Μια πιο λεπτομερής αναφορά της πορείας, εξέλιξης και συμπερασμάτων της βιωματικής δράσης, η οποία εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στο Γυμνάσιο, υποβλήθηκε στον υπεύθυνο Παιδαγωγικής Καθοδήγησης της σχολικής μονάδας Σχολικό Σύμβουλο κ. Γεώργιο Μανωλίδη της Δ.Δ.Ε. ν.Κυλίκης .

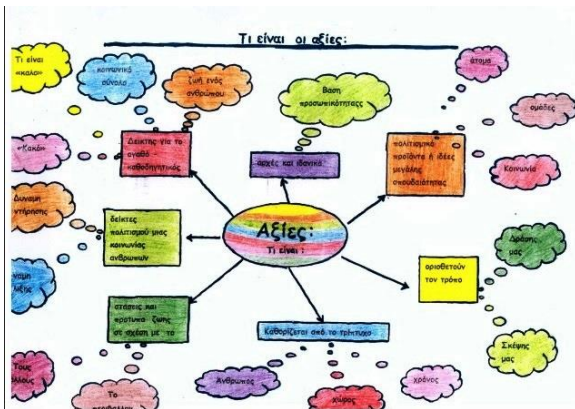
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΙΚ.1

ΕΙΚ.2

ΕΙΚ.4 ιδεοσύμφετο

ΕΙΚ.5 εννοιολογικός χάρτης

αφίσσα ΕΙΚ.3

ΕΙΚ.3